

Brusel 13. prosince 2018
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Předmět:	Závěry Rady o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a vztazích EU se západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a vztazích EU se západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU, ve znění přijatém Radou pro obecné záležitosti dne 11. prosince 2018.

ZÁVĚRY RADY

O HOMOGENNÍM ROZŠÍŘENÉM VNITŘNÍM TRHU

A VZTAZÍCH EU SE ZÁPADOEVROPSKÝMI ZEMĚMI, KTERÉ NEJSOU ČLENY EU

Rada přijala tyto závěry:

1. V souladu se svými závěry ze dne 13. prosince 2016 Rada posoudila celkový stav vztahů EU s těmito západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU: Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví, Norské království, Andorrské knížectví, Monacké knížectví a Republika San Marino. K celkovému stavu vztahů EU se Švýcarskou konfederací se Rada vrátí počátkem roku 2019. Stav těchto vztahů Rada posoudí případně opět za dva roky.

ZÁPADOEVROPSKÉ ZEMĚ SOUSEDÍCÍ S EVROPSKOU UNIÍ

2. Západoevropské země, které nejsou členy EU, jsou nejbližšími partnery EU při budování silnější, bezpečnější, konkurenceschopnější a více prosperující Evropy. Rada zdůrazňuje význam a důležitost, jež EU přikládá vztahům se všemi těmito významnými a podobně smýšlejícími partnery. Naše dlouhodobá spolupráce je založena na sdílených základních hodnotách a zájmech a opírá se o naše společné dědictví a dějiny i o pevné kulturní a geografické vazby. Ještě více nás sbližuje hospodářská integrace v rámci rozšířeného vnitřního trhu EU, která vytváří rámec pro vzájemnou provázanost naší budoucí prosperity a konkurenceschopnosti. V uplynulých dvou letech byly naše úzké vztahy dále posíleny řadou iniciativ napříč širokým spektrem strategických oblastí.
3. Rada opětovně připomíná, že síla naší hospodářské integrace závisí na plném dodržování všech čtyř svobod vnitřního trhu. Proto všechny státy, které se již na rozšířeném vnitřním trhu podílejí nebo chtějí míru své účasti zvýšit, nesou odpovědnost za zajištění jeho integrity a homogenity a za plné dodržování rovných práv a povinností pro občany i pro podniky.

4. Rada bere na vědomí vynikající spolupráci v oblastech vnější činnosti EU, jako je rozvojová pomoc, lidská práva a právní stát a společná zahraniční a bezpečnostní politika. Velmi oceňuje skutečnost, že se nejbližší západoevropští partneři připojují k nástrojům a postojům zahraniční politiky EU. Rada se zájmem očekává, že toto připojování bude konsolidováno a posilováno. Spolupráce na mezinárodních fórech představuje základ pro úsilí EU i jejích západoevropských partnerů, kteří nejsou členy EU, o další posilování multilateralismu.
5. Vzhledem ke geografické blízkosti čelí EU i její západoevropští sousedé, kteří nejsou členy EU, společným výzvám v oblasti bezpečnosti a jsou vzájemně provázáni při zajišťování vnitrostátní i regionální stability. Rada velice vítá unijní spolupráci s Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.
6. Rada bere na vědomí výzvy spojené se společným řízením rybích populací v severovýchodním Atlantiku. Pro zachování významných hospodářských přínosů, které tyto populace nabízejí, a zabránění nadměrnému využívání a následnému snížení těchto populací je naléhavě nezbytné dohodnout komplexní a spravedlivé režimy řízení se zapojením všech stran odpovědných za řízení těchto populací, včetně Norska a Islandu.

ISLANDSKÁ REPUBLIKA

7. Rada oceňuje úzkou spolupráci s Islandem v oblastech, jako jsou výzkum, inovace, politika v oblasti životního prostředí a změny klimatu a rovněž spravedlnost a vnitřní věci. Je připravena tuto spolupráci ve všech oblastech společného zájmu zintenzivnit. Island je pro EU důležitým a spolehlivým partnerem.
8. Základem našich vztahů i nadále zůstává Dohoda o EHP. V tomto ohledu by Rada chtěla Island ocenit za posílení důrazu na Dohodu o EHP a zdrojů pro účely této dohody, mimo jiné i pokud jde o včasné začleňování a provádění právních předpisů EU s významem pro EHP.

9. Intenzita, s níž se islandská ekonomika zotavila z finanční a hospodářské krize roku 2008, je pozoruhodná. Rada vítá pokrok dosažený ohledně komplexního plánu islandské vlády na odstranění kontrol kapitálu, aniž by došlo k ohrožení hospodářské a finanční stability této země. Připomíná, že omezení lze uplatnit pouze dočasně na základě článku 43 Dohody o EHP.
10. Rada vítá skutečnost, že 1. května 2018 vstoupily v platnost dohody mezi EU a Islandem o dodatečných obchodních preferencích pro základní a zpracované zemědělské produkty a o ochraně zeměpisných označení zemědělských produktů a potravin. Tyto dohody vyjadřují ochotu obou stran prosazovat a rozvíjet obchod s kvalitními produkty, který je ku prospěchu spotřebitelů, zemědělců i zemědělského odvětví na Islandu i v EU.
11. EU má velký zájem na navázání na své stávající meziodvětvové působení v Arktidě a na jeho dalším rozvoji. V otázkách Arktidy je Island blízkým a spolehlivým partnerem. Rada proto se zájmem očekává, že toto zvláštní partnerství bude rozvíjeno s cílem plně využít příležitostí, které Arktida skýtá, zejména v oblastech výzkumu a vědy, opatření ke zvýšení odolnosti vůči změně klimatu a prevence znečištění. Rovněž se zájmem očekává nadcházející předsednictví Islandu v Arktické radě v období let 2019–2021. Rada vítá pokračující silnou podporu ze strany Islandu pro to, aby byl EU udělen status pozorovatele v Arktické radě.
12. Připomínajíc své závěry z prosince 2016, Rada znovu potvrzuje, že důrazně podporuje zachování mezinárodně dohodnutého moratoria na lov velryb pro komerční účely stanoveného v rámci Mezinárodní velrybářské komise a zařazení kytovců a dalších mořských druhů na seznam podle Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy (CITES). Naléhavě proto Island vyzývá, aby po vypršení současných pětiletých kvót na konci roku 2018 upustil od komerčního lovu velryb, dodržoval mezinárodně dohodnuté moratorium na lov velryb pro komerční účely stanovené v rámci Mezinárodní velrybářské komise a stáhl své výhrady podle úmluvy CITES pro tyto i další mořské druhy.

LICHTENŠTEJNSKÉ KNÍŽECTVÍ

13. Vztahy mezi EU a Lichtenštejnskem jsou velmi dobré a dynamické a od roku 2016 se dále zintenzivnily. Rada oceňuje pokračující vynikající spolupráci s Lichtenštejnskem v oblastech, na něž se vztahují Dohoda o EHP a Schengenská dohoda, stejně jako v dalších oblastech. Posílena byla spolupráce v oblasti zahraniční politiky.
14. Rada se zájmem očekává další prohlubování konstruktivní spolupráce EU s Lichtenštejnskem, zejména v rámci OSN, Rady Evropy a OBSE, především ohledně otázek, jako je posilování právního státu, dodržování lidských práv, mezinárodní trestní soudnictví i boj proti finanční trestné činnosti a praní špinavých peněz.
15. Rada bere s uspokojením na vědomí, že Lichtenštejnsko své rozsáhlé zkušenosti s Dohodou o EHP a dalšími dohodami s EU sdílí s dalšími malými západoevropskými zeměmi.
16. Účast Lichtenštejnska jakožto jedné z prvních zemí, které přijaly společný standard pro oznamování, na automatické výměně informací týkající se daní – výměnu informací Lichtenštejnsko provádí od září 2017 – je vítaným příspěvkem k obrovským globálním změnám, k nimž v oblasti daňové transparentnosti došlo v uplynulých letech.
17. Rada vítá konstruktivní, transparentní a otevřenou spolupráci s Lichtenštejnskem, jejímž cílem je zajistit uplatňování zásad a všech kritérií unijního kodexu chování pro zdanění podniků. V této souvislosti vítá zejména skutečnost, že byl v roce 2018 urychleně dokončen legislativní proces s cílem vyřešit problémy, na něž unijní Skupina pro kodex chování poukázala. Pokrok, jehož bylo dosaženo, uznala Rada ECOFIN dne 2. října 2018.

NORSKÉ KRÁLOVSTVÍ

18. Norsko je blízkým a dlouhodobým partnerem EU. EU a Norsko spolupracují při řešení mnoha společných výzev, jako je změna klimatu, migrace a ochrana našich občanů. Tento celkový vztah zůstal vynikající i v uplynulých dvou letech. Rada vítá strategii pro spolupráci s EU (2018–2021), kterou norská vláda přijala dne 9. května letošního roku.
19. Rada vítá pokračující intenzivní spolupráci s Norskem v oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a potvrzuje odhodlání EU tuto spolupráci dále posilovat. Norsko ke SBOP v průběhu let přispělo viditelným způsobem, mimo jiné účastí v několika misích vedených EU. Spolupráce mezi EU a Norskem je založena na sdílených hodnotách, zejména dodržování lidských práv a demokratických zásad, a zahrnuje i mediaci, budování míru a mezinárodní agendu pro rozvoj.
20. EU s Norskem sdílí silný smysl pro odpovědnost vůči našim občanům, našemu přírodnímu prostředí a našim budoucím generacím. Rada vítá zřetelnou ochotu Norska být i nadále hnací silou mezinárodní spolupráce v oblasti klimatu a usilovat o naplnění pařížských závazků, a to společně s EU.
21. Rada vítá norskou strategii pro Arktidu z března 2017, která představuje norskou vizi pro pokojnou, inovativní a udržitelnou oblast „High North“, i politiky potřebné k naplnění této vize. Rada vítá zejména setrvalou podporu ze strany Norska pro působení EU v Arktidě, mimo jiné v kontextu fóra zúčastněných stran pro Arktidu, a pro to, aby se EU stala v Arktické radě pozorovatelem. EU a Norsko jsou rovněž klíčovými partnery při řešení problémů souvisejících s oceány, a to jak na globální, tak na regionální úrovni. Úzká spolupráce funguje v oblastech rybolovu a námořních záležitostí, výzkumu a inovací a vzdělávání a kultury, jakož i v mnoha dalších oblastech.

22. Norsko zůstává klíčovým dodavatelem ropy a zemního plynu do EU, avšak je také blízkým partnerem při vývoji jiných zdrojů energie. Pro energetickou bezpečnost EU i pro cíle energetické unie má naše úzká spolupráce i nadále zásadní význam.
23. Rada vítá skutečnost, že 6. února 2018 byla podepsána Dohoda mezi EU a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty.
24. Rada uznává význam Norska jako jednoho z hlavních obchodních partnerů EU a vítá skutečnost, že 1. října 2018 vstoupila v platnost dohoda mezi Norskem a EU o dodatečných obchodních preferencích pro základní zemědělské produkty. Rada důrazně opakuje svou výzvu Norsku, aby se prioritně a neprodleně zapojilo aktivním způsobem do konstruktivního vyjednávání o liberalizaci obchodu se zpracovanými zemědělskými produkty v rámci čl. 2 odst. 2 a článku 6 protokolu 3 k Dohodě o EHP. Rada také Norsko žádá, aby se znovu zapojilo do vyjednávání o ochraně zeměpisných označení, jež jsou v mezinárodním obchodě se zemědělskými produkty a potravinami důležitým prvkem.
25. Rada znovu potvrzuje, že důrazně podporuje zachování mezinárodně dohodnutého moratoria na lov velryb pro komerční účely stanoveného v rámci Mezinárodní velrybářské komise a zařazení kytovců a dalších mořských druhů na seznam podle Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy (CITES). Naléhavě proto Norsko vyzývá, aby přestalo vydávat kvóty na lov velryb, dodržovalo mezinárodně dohodnuté moratorium na lov velryb pro komerční účely stanovené v rámci Mezinárodní velrybářské komise a stáhlo své výhrady podle úmluvy CITES pro tyto i další mořské druhy.

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

26. Rada konstatuje, že Dohoda o EHP i nadále funguje uspokojivě. Vítá, že byly do Dohody o EHP v uplynulých dvou letech začleněny některé velmi důležité právní předpisy, například nařízení o léčivých přípravcích pro pediatrické použití, balíček týkající se ekologické produkce a obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Posledně uvedené nařízení představuje nejdůležitější reformu v oblasti ochrany údajů v uplynulých 20 letech. Rada vyzývá k intenzivnějšímu úsilí s cílem urychleně provést zbývající legislativu, jako je třetí energetický balíček, směrnice o bezpečnosti činností v odvětví ropy a zemního plynu v moři, třetí poštovní směrnice a právní předpisy týkající se geneticky modifikovaných organismů a boje proti praní peněz.
27. Přestože více než polovina dosud nezačleněných právních aktů EU stále připadá na oblast finančních služeb, Rada bere na vědomí, že bylo úsilí v této oblasti zintenzivněno a že několik klíčových aktů bylo v posledních měsících začleněno. Rada v tomto ohledu opakuje, že zásady homogenity a právní jistoty zajišťují efektivitu, udržitelnost a v konečném důsledku důvěryhodnost vnitřního trhu, a proto se jimi v souvislosti s fungováním Dohody o EHP musí i nadále všechny strany řídit.
28. Rada vítá příspěvek Islandu, Lichtenštejnska a Norska ke snižování sociálních a hospodářských rozdílů v EHP v období 2014–2021 prostřednictvím finančních mechanismů EHP a Norska. Tento příspěvek je ku prospěchu celého EHP.
29. Rada vítá pokrok, jehož bylo dosaženo ve vyjednáváních a podpisu memorand o porozumění s většinou přijímajících zemí na období financování 2014–2021. Se zájmem očekává urychlené vypracování, schválení a provádění všech programů, jež budou mít pozitivní reálný dopad ve všech vytyčených prioritních odvětvích. Zejména je třeba zdůraznit podporu svobodné a aktivní občanské společnosti v EHP.

30. Rada poukazuje na skutečnost, že článek 19 Dohody o EHP stanoví, že by smluvní strany měly pokračovat ve svém úsilí o dosažení postupné liberalizace obchodu se zemědělskými produkty a za tímto účelem by měly každé dva roky přezkoumávat podmínky obchodu se zemědělskými produkty s cílem prozkoumat možnost dalších úlev.
31. Významné otázky pro státy ESVO EHP rovněž vyplývají z vystoupení Spojeného království z EU. Rada zdůrazňuje, že je důležité ochránit Dohodu o EHP, zajistit pokračování dobře fungujícího homogenního EHP a zachovat integritu vnitřního trhu. Úzký dialog a stálou výměnu informací probíhající mezi EU a státy ESVO EHP, pokud jde o jednání mezi EU a Spojeným královstvím podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii v souvislosti s vystoupením Spojeného království z EU, je třeba udržet a v případě nutnosti v závěrečných fázích procesu zintenzivnit.
32. EU a země EHP opakovaně potvrdily svou podporu Dohody o EHP. Rada bere s uspokojením na vědomí zesílený důraz na informování veřejnosti a na komunikační úsilí s cílem zvýšit povědomí o významu Dohody o EHP při posilování hospodářské integrace mezi EU a státy ESVO EHP a při ochraně našich společných zájmů.

ANDORRSKÉ KNÍŽECTVÍ, MONACKÉ KNÍŽECTVÍ A REPUBLIKA SAN MARINO

33. Rada bere s uspokojením na vědomí, že se velmi dobré vztahy mezi EU a Andorrou, Monakem a San Marinem v uplynulých letech ještě více zintenzivnily. Vyznačovaly se zejména zvýšenou interakcí mezi EU a všemi třemi partnery i pokrokem ve vyjednáváních s cílem uzavřít jednu nebo více dohod o přidružení (dále jen „dohoda“).

34. Rada poukazuje na skutečnost, že dohoda stanoví účast Andorry, Monaka a San Marina na vnitřním trhu EU a spolupráci s EU v dalších oblastech politik. Bere s uspokojením na vědomí, že vyjednávání dohody zahájena 18. března 2015 vstupují nyní do rozhodující fáze. Rada vítá mimo jiné pozitivní posun v jednáních s Andorrou o odvětví tabáku a vybízí všechny strany, aby nadále aktivně usilovaly o dosažení urychleného dokončení těchto jednání, která by měla pokud možno vyústit v jedinou dohodu, k níž by byly připojeny protokoly týkající se tří zemí a přílohy ohledně *acquis*.
35. EU je plně odhodlána a připravena usilovat o dokončení jednání o rámci dohody do jara 2019. Rada si uvědomuje, že jednání o převzetí příslušného *acquis* všemi třemi partnery budou muset pokračovat. V této souvislosti vybízí Andorru, Monako a San Marino, aby pokračovaly v posilování správní kapacity a usilovaly o spolupráci s partnery včetně členských států. To pomůže zajistit urychlené přebírání *acquis* během vyjednávání i po nich, stejně jako efektivní správu, monitorování, provádění a prosazování dohody všemi stranami.
36. Rada poukazuje na skutečnost, že vysoký stupeň integrace s Andorrou, Monakem a San Marinem, jež předpokládá budoucí dohoda, by měl být mimo jiné založen na hodnotách, které jsou sdíleny Andorrou, Monakem, San Marinem a Smlouvami EU, na čtyřech svobodách vnitřního trhu a na souvisejících horizontálních a doprovodných politikách, na vytvoření rovných podmínek, řádné správě v oblasti daní a na silných a odolných institucionálních základech. Rada opakuje, že by budoucí dohoda měla dále vycházet ze zásady zachování řádného fungování a homogenity vnitřního trhu a právní jistoty a zároveň brát v úvahu zvláštnosti každé země i specifickou situaci každé z nich, v souladu s prohlášením k článku 8 Smlouvy o Evropské unii.

37. Rada opětovně připomíná význam vytvoření soudržného, efektivního a účinného institucionálního rámce na podporu dohody, který by měl zejména:
- a) zahrnovat fórum pro konzultaci mezi stranami s cílem zajistit dobré fungování dohody a její řádné provádění;
 - b) zajistit dynamické přebírání *acquis* EU ze strany těchto tří zemí;
 - c) stanovit jednotné uplatňování a jednotný výklad ustanovení dohody a
 - d) zahrnovat spravedlivý, efektivní a účinný mechanismus řešení sporů.
38. Rada zdůrazňuje, že je důležité, aby byly pracovněprávní předpisy a právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení Andorrry, Monaka a San Marina, jakož i jejich praxe v těchto oblastech přizpůsobeny unijním a mezinárodním standardům.
39. Rada vítá setrvalé úsilí Andorrry, Monaka a San Marina o přizpůsobení jejich daňových právních předpisů a praxe unijním a mezinárodním standardům. Konstatuje, že v dubnu a červenci 2018 obdržely Monako a San Marino od Globálního fóra OECD pro transparentnost a výměnu informací v daňových záležitostech hodnocení „splňuje“, pokud jde o mezinárodní standard výměny informací na základě žádosti.
40. Rada vítá konstruktivní, transparentní a otevřenou spolupráci s Andorrou, Monakem a San Marinem, jejímž cílem je zajistit uplatňování zásad a všech kritérií unijního kodexu chování pro zdanění podniků. V tomto ohledu Rada připomíná, že Rada ECOFIN dne 5. prosince 2017 dospěla k závěru, že Monako uvedené zásady a kritéria splňuje. Rada rovněž vítá urychlené dokončení příslušných legislativních procesů Andorrou a San Marinem s cílem vyřešit do konce roku 2018 problémy, na které poukázala unijní Skupina pro kodex chování (zdanění podniků). Pokrok dosažený Andorrou a San Marinem uznala Rada ECOFIN dne 4. prosince 2018.